

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Кафедра романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б.Жильцов
“ 04 ” 04 2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ Культурні та мовно-літературні взаємозв'язки України з італійськомовними країнами

Спеціальність 8.02030302 Мова і література (італійська)

Гуманітарний інститут

2015 – 2016 навчальний рік

Робоча програма "Культурні та мовно-літературні взаємозв'язки України з італійськомовними країнами" для студентів-магістрів за спеціальністю 8.020303 Філологія. Мова і література італійська, галузі знань 0203 гуманітарні науки 2015 року - 21с.

Розробники: **Бабенко Валерія Олегівна**, викладач кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

Протокол від. "13" вересня 2015 року № 2

Завідувач кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

_____ (підпис) (Р.К. Махачашвілі)
"____" _____ 20____ року

Заступник директора з науково-методичної і Навчальної роботи

 _____ (О.В. Єременко)
(підпис)

©КУБГ, 2015рік

© Бабенко В.О., 2015рік

ЗМІСТ

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	5
2. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ.....	7
3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	8
4. ПРОГРАМА КУРСУ.....	9
5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ.....	11
6. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	12
7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА	14
8. ІНДИВІДУАЛЬНА НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА.....	16
9. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	17
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.....	18
11. МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	19
12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ.....	20
13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	20

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Предмет “Культурні та мовно-літературні взаємозв'язки України з італійськомовними країнами ” має загальноосвітнє значення. Він забезпечує всебічну підготовку вчителя іноземної мови та сприяє збагаченню і поглибленню знань студентів про минуле і сучасне становище України та Італії, фізичну та економічну географію Італії, державний та адміністративний устрій, культурну спадщину, суспільно-політичні організації країни та взаємозв'язки Італії з Україною.

Мета курсу – ознайомити студентів з характерними особливостями взаємовідносин України та Італії, матеріального, духовного, інтелектуального та мистецького життя Італії та України у взаємодії цих країн та країн, що розмовляють італійською мовою. Це дасть змогу студентам дати вірне тлумачення явищ політичного, економічного, соціального та культурного життя країн, їх значення одна для одної, а також сприятиме формуванню у них зацікавленості як до самої країни, так і до італійської мови, яку вони вивчають.

Основними цілями даного посібника є вдосконалення та поглиблення мовних знань студентів, розгляд культурних особливостей країн, мову яких вони вивчають .

Враховуючи нову концепцію викладання іноземних мов у вищій школі, підготовка спеціалістів повинна призвести до формування у них соціокультурної компетенції, яка базується на блоці знань, умінь та навичок, що обумовлюють розуміння лінгвокраїнознавчих реалій.

Аналіз останніх наукових досліджень дає підстави стверджувати, що сучасна концепція іншомовної освіти базується на інтегрованому навчанні мови та культури країн, мова яких вивчається, на діалозі рідної та іноземної культур.

Мета такої освіти – навчання мови через культуру, а культури через мову. Показниками сформованості соціокультурної компетенції студентів мають служити позбавлення від негативних стереотипів у сприйнятті інших культур, налаштованість студентів на взаєморозуміння та співпрацю з зарубіжними партнерами, розвиток критичного мислення.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни " Культурні та мовно-літературні взаємозв'язки України з італійськомовними країнами" є:

- формування у них соціокультурної компетенції, яка базується на блоці знань, умінь та навичок, що обумовлюють розуміння лінгвокраїнознавчих реалій;

- розвиток соціокультурної компетенції студентів мають служити позбавлення від негативних стереотипів у сприйнятті інших культур, налаштованість студентів на взаєморозуміння та співпрацю з зарубіжними партнерами, розвиток критичного мислення;

- забезпечення всебічної підготовки вчителя іноземної мови та сприяння збагаченню і поглибленню знань студентів про минуле і сучасне становище італійськомовних країн, фізичну та економічну географію Італії, її природні багатства, державний та адміністративний устрій, культурну спадщину, суспільно-політичні організації країни тощо.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати базову інформацію про країну, історію Італії, її політичну систему, структуру суспільства Італії, взаємозв'язки з Україною та іншими італійськомовними країнами, стиль життя у Італії та можливості роботи; опанувати інформацію про спортивні досягнення країни, її релігію, діалектне розмаїття, дуальну систему освіти, порівняти із нашою системою, досягнення у науковій сфері та у сфері економіки та зовнішньої політики; про туристичні можливості країни, її культурне надбання: свята, традиції, кухня, архітектура, музика, мистецтво, література, кіно і все це у концепції порівняння.

Студенти повинні **вміти**: повідомляти або вести бесіду про культурні взаємозв'язки України та Італії, а також інших країн, минуле і сучасне становище країн, фізичну та економічну географію Італії та України, державний та адміністративний устрій, культурну спадщину, суспільно-політичні організації країни тощо.

Дисципліна «Культурні та мовно-літературні взаємозв'язки України з італійськомовними країнами» є складовою загального курсу і має спільну з іншими дисциплінами (модулями) форму контролю. Курс читається українською та італійською мовами.

2. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Курс: Підготовка спеціалістів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів, відповідних ECTS: 3 Змістових модулів: 2 Загальна кількість годин: 108 Тижневих годин: 4	Галузь знань 0203 Гуманітарні науки Спеціальність 8.020303 Філологія (мова і література італійська) Освітньо-кваліфікаційний рівень : “магістр”	Обов’язковий. Рік підготовки: VI Семестр: XI Аудиторні: Практичні: 24 год Модульний контроль – 4 год ПМК Самостійна робота: 44 год Семестровий контроль: 36 год

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Самостійна робота	Модульний та семестровий контроль
	Змістовний модуль I. Італійська культура в Україні та українці в Італії							

1.	Загальна інформація щодо Італійської спільноти та діяльності на території України. Італійські інституції в Україні. Курси італійської мови в Україні. Кафедри українознавства в Італії Українські газети та часописи в Італії	16			4		4	
2.	Італійська колонізація Північного Причорномор'я. Католицька церква в Криму Італійці Криму	14			4		6	
3.	Генуезькі і Венеціанські Колонії В Криму Італійці у Великій Британії Італоамериканці	14			4			
4.	Українські літератори та Італія Італійське Сан-Ремо і Леся Українка Італійська Шевченкіана Італія Михайла Коцюбинського та Лесі Українки: два обличчя одного міфу	16			4		8	2
	Разом	60			16		18	2
	Змістовний модуль II. Італійські інституції та офіційні заклади в Україні, їх діяльність та зв'язок з італійськомовними країнами							
5.	Центр культури та історії імені Джузеппе Гарібальді. La società di Dante Alighieri: діяльність в Україні та в інших країнах світу.	16			2		6	
6.	Посольство України в Італійській Республіці, в Республіці Мальта та в Республіці Сан Марино (за сумісництвом). Італійський інститут культури в Україні Науково-технічне співробітництво між Україною та Італією	16			4		6	
7.	Культурні та мовно-літературні взаємозв'язки Італії з Україною. Італійські фестивалі на території України. Економічні взаємозв'язки України та Італії Торгівельно-економічне співробітництво між Україною та Італією	16			2		6	2
	Разом	48			8		18	2
	Разом за навчальним планом	108			24		44	4/36

4. ПРОГРАМА КУРСУ

Змістовний модуль I

Тема 1. Італійська культура в Україні та українці в Італії

Зміст: Загальна інформація щодо Італійської спільноти та діяльності на території України. Італійські інституції в Україні. Курси італійської мови в Україні. Кафедри українознавства в Італії. Українські газети та часописи в Італії

Тема 2. Італійці та Україна

Зміст: Італійська колонізація Північного Причорномор'я. Католицька церква в Криму. Італійці Криму

Тема 3. Італійці за межами Італії. Міжнародні діаспори та їх функціонування та взаємозв'язки з Італією. Вплив на Україну.

Зміст: Генуезькі і Венеціанські Колонії В Криму .
Італійці у Великій Британії. Італоамериканці

Тема 4. Культурне життя України та Італії. Літературні діячі України, на яких вплинула Італія та відображення цього впливу у літературі.

Зміст: Українські літератори та Італія. Італійське Сан-Ремо і Леся Українка. Італійська Шевченкіана. Італія Михайла Коцюбинського та Лесі Українки: два обличчя одного міфу

Тема 5. Італійські інституції та офіційні заклади в Україні, їх діяльність та зв'язок з італійськомовними країнами

Зміст: Центр культури та історії імені Джузеппе Гарібальді. La società di Dante Alighieri: діяльність в Україні та в інших країнах світу.

Змістовний модуль 2

Тема 6. Італійські інституції та офіційні заклади в Україні, їх діяльність та зв'язок з італійськомовними країнами

Зміст: Посольство України в Італійській Республіці, в Республіці Мальта та в Республіці Сан Марино (за сумісництвом).

Італійський інститут культури в Україні

Науково-технічне співробітництво між Україною та Італією

Література: основна –9(С. 134-153) ; додаткова –3,4 .

Тема 7. Культура та сучасне життя. Економічна система Італії та України, їх порівняння. Сільське господарство України та Італії. Туризм.

Зміст: Культурні та мовно-літературні взаємозв'язки Італії з Україною. Італійські фестивалі на території України.

1. Економічні взаємозв'язки України та Італії. Сільське господарство Італії та України. Торгівельно-економічне співробітництво між Україною та Італією.

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ “Культурні та мовно-літературні взаємозв'язки України з італійськомовними країнами ”

Разом: 108 год., практичні заняття - 24., самостійна робота- 44 год., модульний контроль – 4 год., семестровий контроль – 36 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Модулі	Змістовий модуль I					Змістовий модуль II		
Назва модуля								

Теми лекцій і семінарських занять	Італійська культура в Україні та українці в Італії	Італійська колонізація Північного Причорномор'я. Католицька церква в Криму. Італійці Криму	Італійці за межами Італії. Міжнародні діаспори та їх функціонування та взаємозв'язки з Італією. Вплив на Україну.	Культурне життя України та Італії. Літературні діячі України, на яких вплинула Італія та відображення цього впливу у літературі.	Італійські інституції та офіційні заклади в Україні, їх діяльність та зв'язок з італійськомовними країнами	Італійські інституції та офіційні заклади в Україні, їх діяльність та зв'язок з італійськомовними країнами	Культура та сучасне життя. Економічна система країн та її порівняння. Туризм.	Культурні та мовно-літературні взаємозв'язки Італії з Україною. Італійські фестивалі на території України. Економічні взаємозв'язки України та Італії
Кількість балів за присутність	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал
Виконання самостійної роботи			10 балів	10 балів			10 балів	
Робота на семінарських заняттях	1+10 б.		1+10 б.	1+10 б.	1+ 10 б.	1+10 б.	1+10 б.	
Модульний контроль	25 балів					25 балів		
ІНДЗ	30 балів							
Загальна кількість балів	169 балів							

6. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінар 1. Італійська культура в Україні та українці в Італії

План:

1. Загальна інформація щодо Італійської спільноти та діяльності на території України.
2. Італійські інституції в Україні.
3. Курси італійської мови в Україні.
4. Кафедри українознавства в Італії. Українські газети та часописи в Італії

Семінар 2. Італійці та Україна

План:

1. Італійська колонізація Північного Причорномор'я.
2. Католицька церква в Криму.
3. Італійці Криму
4. Повернення у Крим депортованих італійців.

Семінар 3. Італійці за межами Італії. Міжнародні діаспори та їх функціонування та взаємозв'язки з Італією. Вплив на Україну.

План:

1. Генуезькі і Венеціанські Колонії В Криму.
2. Італійці у Великій Британії.
3. Італоамериканці.

Семінар 4. Культурне життя України та Італії. Літературні діячі України, на яких вплинула Італія та відображення цього впливу у літературі.

План:

1. Українські літератори та Італія..
2. Італійське Сан-Ремо і Леся Українка.
3. Італійська Шевченкіана.
4. Італія Михайла Коцюбинського та Лесі Українки: два обличчя одного міфу

Семінар 5. Італійські інституції та офіційні заклади в Україні, їх діяльність та зв'язок з італійськомовними країнами

Центр культури та історії імені Джузеппе Гарібальді. La società di Dante Alighieri: діяльність в Україні та в інших країнах світу.

План:

1. Центр культури та історії імені Джузеппе Гарібальді.
2. La società di Dante Alighieri: діяльність в Україні та в інших країнах світу.

Семінар 6. Основні тенденції розвитку італійської мови в Україні. Італійські інституції та офіційні заклади в Україні, їх діяльність та зв'язок з італійськомовними країнами.

Зміст: Посольство України в Італійській Республіці, в Республіці Мальта та в Республіці Сан Марино (за сумісництвом).

Італійський інститут культури в Україні

План:

1. Посольство України в Італійській Республіці, в Республіці Мальта та в Республіці Сан Марино (за сумісництвом).
2. Італійський інститут культури в Україні
3. . Основні тенденції розвитку італійської мови в Україні.
4. Науково-технічне співробітництво між Україною та Італією

Семінар 7. Культура та сучасне життя. Економічна система Італії та України, їх порівняння . Туризм.

Зміст: Культурні та мовно-літературні взаємозв'язки Італії з Україною. Італійські фестивалі на території України. Економічні взаємозв'язки України та Італії

План:

2. Культурні та мовно-літературні взаємозв'язки Італії з Україною.
3. Італійські фестивалі на території України.
4. Економічні взаємозв'язки України та Італії
5. Італійська кухня та її розповсюдження на території України.
6. Сільське господарство Італії та України.
7. Торгівельно-економічне співробітництво між Україною та Італією.

8. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Реферат (доповідь, повідомлення) з дисципліни “Культурні та мовно-літературні взаємозв'язки України з італійськомовними країнами” виконується з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студента з навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання. Виконання, оформлення та захист реферату здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Рекомендований список тем для самостійної роботи з дисципліни «Культурні та мовно-літературні взаємозв'язки України з італійськомовними країнами»

1. Культурні взаємовідносини України та Італії.
2. Роль і місце італійської мови у сучасному світі. Аналіз лінгвістичної ситуації в сучасній Італії.
3. Італійські діаспори.
4. Культура і мистецтво Італії в XV – XVII століттях та її вплив на Україну.
5. Вплив мистецтва Італії Епохи Відродження на інші мистецькі течії Європи.
6. Сучасна Італійська література та література України. Спільне. Відмінне.
7. Засоби масової інформації Італії на сучасному етапі та їх роль у житті країни.
8. Італійський кінематограф та його вплив на італійськомовні країни.
9. Порівняльна характеристика системи освіти в Італії та в Україні.
10. Молодіжні організації Італії.
11. Феномен Сільвіо Берлусконі. Спільне та відмінне у політиці України та Італії.
12. Культурне та побутове життя українців в Італії.
13. Запозичення грецького та латинського походження у термінології
14. Встановлення класичної італійської мови
15. Внесок Данте Аліг'єрі, Бокаччо та Петрарки
16. Італійські університети. Складність навчання в Італії. Система освіти України та Італії.

Карта самостійної роботи студента

Змістовий модуль	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I	• Вивчення теоретичного матеріалу та правильне його викладення	5x2=10 б.
Змістовий модуль II	• Вивчення теоретичного матеріалу та правильне його викладення	5 б.
Разом 36		15б.

5. ІНДИВІДУАЛЬНА НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

ІНДЗ – індивідуальна науково-дослідна робота студентів, що ґрунтується на їхній самостійній пошуковій та проектній роботі. Одним із видів ІНДЗ є проект, результати виконання якого представляються у вигляді публічного захисту проекту - презентації (або

доповіді) на семінарському занятті з використанням наочних засобів та інформаційних технологій.

Презентації по темі “ Культурні та мовно-літературні взаємозв'язки України з італійськомовними країнами ”

Тематика:

1. Культурні взаємозв'язки України та Італії.
2. Українські літератори та Італія.
3. Італійські діаспори у світі.
4. Італійські інституції на території України, їх вплив та значення на розвиток відносин.
5. Українці в Італії.
6. Леся Українка та її місце в італійсько-українській культурі.
7. Сучасний етап розвитку взаємовідносин України з італійськомовними країнами.
8. Католицька церква в Криму
9. Італійці Криму
10. Посольство України в Італійській Республіці, в Республіці Мальта та в Республіці Сан Марино (за сумісництвом). Діяльність.
11. Кафедри українознавства в Італії
12. Українські газети та часописи в Італії.

Критерії оцінювання ІНДЗ

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Структура роботи, стислий виклад матеріалу, максимальна інформативність тексту, чіткий порядок викладу інформації	15
2	Орфоепічна та орфографічна грамотність.	6
3.	Оптимальний добір графічних зображень (фотографії, схеми, таблиці, діаграми, малюнки тощо).	6
4.	Використання в презентації аудіофайлів	3
Разом		30 балів

Шкала оцінювання ІНДЗ

Рівень виконання	Кількість балів	Оцінка за традиційною системою
Високий	24-30	Відмінно

Достатній	16-23	Добре
Середній	8-15	Задовільно
Низький	0-7	Незадовільно

9. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень студентів денної форми навчання має таку структуру:

1. Поточний контроль:

- усне опитування;
- тестування;
- дискусія.

2. Підсумковий контроль:

- модульна контрольна робота;
- захист ІНДЗ.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування практичних	1	8	8
2.	Виконання завдань на практичних заняттях	1	6	6
3.	Робота на практичних Заняттях (конспект)	10	6	60
4.	Виконання завдання з самостійної роботи (домашнього завдання)	10	3	30
5.	ІНДЗ (презентація)	30	1	30
6.	Модульні контрольні тести	25	2	50
	Максимальна кількість балів	184		

	Коефіцієнт розрахунку рейтингових балів	3,06

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Шкала оцінювання:

Сума балів за стобальною шкалою	Рейтинго ва Оцінка	Значення оцінки
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Метод лекцій, виконання творчих завдань (ІНДЗ), пошук в Інтернеті, метод перекладу автентичних джерел, використання комп'ютерних технологій, метод синхронного перекладу, тестування, аудіовізуальні методи: перегляд фото та відео матеріалів з країнознавства Німеччини, прослуховування музичних творів тощо.

12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- авторські конспекти лекцій з дисципліни «Культурні та мовно-літературні взаємозв'язки України з італійськомовними країнами»;
- авторський глосарій до лекційного курсу з дисципліни «Культурні та мовно-літературні взаємозв'язки України з італійськомовними країнами»;
- навчальна та робоча навчальна програми з дисципліни «Культурні та мовно-літературні взаємозв'язки України з італійськомовними країнами»;
- роздаткові матеріали до практичних занять;
- електронні підручники з лінгвокраїнознавства та лінгвокультурології Paola Lorenzi- Lingua, Civiltà e Cultura та Maria Angela Cernigliaro- l'Italia è cultura;
- модульні контрольні тести з курсу «Культурні та мовно-літературні взаємозв'язки України з італійськомовними країнами».

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Титова Т.Р., Ушакова Н.В. Итальянский язык. Учебное пособие для студентов III-IV курсов основного языка — М.: Издательство МГИМО-Университет, 2009. — с. 247
2. Черданцева Т.З. Очерки по лексикологии итальянского языка. - М.: ЛКИ, 2007. - 192 с.
3. Черданцева Т.З. Язык и его образы. Очерки по итальянской фразеологии. - М.: УРСС, 2007. - 168 с.
4. Dardano M. La formazione delle parole nell'italiano d'oggi. Roma, 1974
5. Paola Lorenzi- Lingua, Civiltà e Cultura
6. Maria Angela Cernigliaro- l'Italia è cultura
7. C. Magris, Itaca e oltre [Итака та за її межами]. — Milano, Garzanti, 1982. — Р. 67; пор. також того самого автора: Utopia e disincanto [Утопія та розчарування]. — Milano, Garzanti, 1999.
6. Китова С. Про Дантове і Шевченкове пекло // Тарас Шевченко і європейська культура. Збірник праць міжнародн. 33 науков. Шевченківської конференції 20 – 23.4.99. — К., 2000; 2. Пахльовська О.
7. Фрагменти італійської Шевченкіани. До питання про українсько-італійські літературні зв'язки // Всесвіт. — 1985. — № 3; 3. Ткачук О. Данте у творчому сприйнятті Шевченка //
8. Тарас Шевченко європейська культура. Збірник праць міжнародн. 33 науков. Шевченківської конференції 20 – 23.04.99. — К., 2000; 4.
9. Шевченківський словник у 2 томах. Т. 1. — Інст-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка. Ак. НАН РСР. — Київ, 1977; 5. Шевченко Т.
10. Повне зібрання творів: У 12 т. — Т. 1. Поезія. — К., 1989; 6. Scevcenko T. L'Eretico / Con antologia d'altri poemetti e frammenti // Scelta, traduzione e presentazione di Mario Grasso. — Catania, 1987.

Д о д а т к о в а л і т е р а т у р а

1. Базылев В.Н. Общее языкознание. - М.: Гардарики, 2007. - 288 с.
2. Балашова Л.В. Введение в языкознание. Конспект лекций. - М.: Высшее образование, 2010. - 191 с.
3. Березин Ф.М. История лингвистических учений. - М.: Высшая школа, 1975. - 304 с.
4. Бахтин Н.Б., Головкин Е.В. Социолингвистика и социология языка. - СПб.: Изд-во Европейского университета, 2004. - 336 с.
5. Грейзбард Л.И. Основы итальянского языка / Corso d'italiano: Nozioni fondamentali. - М.: Филоматис, 2008. - 384 с.
6. Даниленко В.П. Общее языкознание и история языкознания. Курс лекций. - М.: Флинта, Наука, 2009. - 272 с.
7. Десницкая А.В. К вопросу о предмете и методах ареальной лингвистики // Ареальные исследования в языкознании и этнографии. - Ленинград: Наука, 1977. - 262 с.
8. Звегинцев В.А. Очерки по общему языкознанию. - М.: Либроком, 2009. - 384 с.
9. Кацнельсон С.Д. Общее и типологическое языкознание. - М.: Либроком, 2010. - 346 с.
10. Кибрик А.Е. Очерки по общим и прикладным вопросам языкознания. - М.: КомКнига, 2005. - 336 с.
11. Мечковская Н.Б. История языка и история коммуникации. От клинописи до интернета. Курс лекций по общему языкознанию. - М.: Флинта, Наука, 2009. - 584 с.
12. Мечковская Н.Б. Общее языкознание. Структурная и социальная типология языков. Учебное пособие для студентов филологических и лингвистических специальностей. - М.: Флинта, Наука, 2006. - 312 с.
13. Мусатова О.Л. Региональные варианты итальянского языка: Сицилия // Вестник Московского университета. Серия 9: Филология. - 2007. - № 4. - С.148-155.

14. Сусов И.П. Введение в языкознание. - М.: АСТ, Восток-Запад, 2007. - 384 с.
15. Хроленко А.Т., Бондалетов В.Д. Теория Языка. - М.: Наука, 2004. - 512 с.
16. Черданцева Т.З. Очерки по лексикологии итальянского языка. - М.: ЛКИ, 2007. - 192 с.
17. Черданцева Т.З. Язык и его образы. Очерки по итальянской фразеологии. - М.: УРСС, 2007. - 168 с.

Робоча програма навчального курсу

“ Культурні та мовно-літературні взаємозв'язки України з італійськомовними країнами”

Укладач: Бабенко Валерія Олегівна, викладач кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства Київського університету імені Бориса Грінченка

Культурні та мовно-літературні взаємозв'язки України з італійськомовними країнами.
Робоча програма навчальної дисципліни / Укладач В.О. Бабенко— К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015. – 21 с.